

15 tezí Helga-Kämpf Jansen – estetické zkoumání (výťah)

- 1. Individuální přístup x pevným hranicím úkolu (normativní charakter)**
Individuální poznávání smyslu věci. Předem připravená řešení úkolů a skupinová zadání pevných hranic úkolu nepodporují osobní zaujetí věci.
- 2. Osobní zájem na tématu x nesmyslné redukci tématu**
Osobní zájem na úkolu nevede k redukování na pouhou látku, ale je ukotvené v osobních zkušenostech a zážitcích žáků a studentů.
- 3. Mít otázky, myšlenku, přání něco objevit**
Opět se jedná o osobní zaujetí úkolem, které zakládá předpoklad proniknutí do hloubky.
- 4. Vše se může stát předmětem estetického zkoumání**
Na počátku může být otázka, přání, zájem o osobu, zvíře, literární text, umělecké dílo...
- 5. Koncept estetického zkoumání propojuje vědní i umělecké přístupy**
Postup je propojený v síť, pracujeme s informacemi, které nejsou pouze výčtem jednotlivostí, ale vztahují se k jednotnému tématu a tvoří systém. Myšlení i jednání ve vzájemném souladu jsou předpokladem nových zkušeností.
- 6. Jádrem estetického zkoumání je propojení každodenních zkušeností, uměleckých strategií a vědeckých metod**
- 7. V každodenních procesech jsou již obsažené možnosti uměleckých přístupů**
Např. třídění, sbírání, prezentace jsou postupy běžné v každodenním zacházení s věcmi a informacemi kolem nás. Každodennost je zdrojem vědy i umění.
- 8. Soudobé umění nabízí otevřené bohatství přístupů**
Od Duchampa a jeho transformace obyčejných věcí na objekty umění po soudobé multimediální instalace... Umění a pedagogika se více sbližují.
- 9. Umění přetváří realitu, subjektivní přístup je možný – umění a fikce**
Z každodenní zkušenosti vzniká za pomoci uměleckých nástrojů nová realita subjektivní a obecná zároveň, odrážející estetické, společenské a duchovní přístupy a směry dané doby.
- 10. Vědní metody popisují jiné cesty a cíle poznání**
Metody: Analýza, kategorizace, dokumentace, archivace, konzervování, prezentace, komentování, dotazování, komparace, systematizace. Diskurz filozofický, sociologický, psychoanalytický, teorie umění, dějin kultury, didaktiky umění.
- 11. Čtení a psaní textů je zábavou**
Práce s textem je nově tematizována a patří ke konceptu estetického zkoumání. Je to forma estetického výrazu.
- 12. Tematizováno je také místo**
Neobvyklá a neobývaná místa inspirují: prázdné fabriky, nádraží, kostely, ateliéry, půdy, sklepy. Stávají se východiskem práce, místem se vzdělávacím potenciálem i výstavní plochou. Školy potřebují z hlediska místa pro kreativní práci alespoň dílny či kulturní halu.
- 13. Estetický průzkum je orientován na proces a klade si cíle**
Průzkum má smysl jen tehdy, pokud směřujeme k zatím neobjeveným cílům. Sledujeme jisté představy, avšak měníme směr zkoumání, prozkoumáváme cestu. Stále se učíme rozhodovat, opouštíme nesprávné cesty. Proces má performativní charakter.
- 14. Sebereflexe a získávání sebevědomí jako nová dimenze učení**

V rámci estetického průzkumu jsou procesy provázeny emocemi, subjektivně promýšleny, fixovány a komentovány. Student vytváří deníky, skici, fotografie, výtahy z textů, poetické texty, záznamy rozhovorů... Estetický průzkum vede k individuálně novému, intenzivní prožitky a zvládnutá forma výrazu vede k zážitku štěstí „flow“.

15. Estetický průzkum vede k jiným formám poznání

Propojování výše zmíněných přístupů od dokumentárně-fotografických po verbálně-diskurzivní vede k individuálním formám poznání světa.